

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

Traducerea și permisiunea de republicare au fost oferite sub autoritatea Direcției Generale Agent Guvernamental, Ministerul Justiției al Republicii Moldova (justice.gov.md). Permisuniunea de a republica această traducere a fost acordată exclusiv în scopul includerii sale în baza de date HUDOC.

The present text and the authorisation to republish were granted under the authority of the Governmental Agent's General Department from the Ministry of Justice of the Republic of Moldova (justice.gov.md). Permission to re-publish this translation has been granted for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

La traduction et l'autorisation de republier ont été accordées sous l'autorité de la Direction générale de l'Agent gouvernemental du Ministère de la Justice de la République de Moldova (justice.gov.md). L'autorisation de republier cette traduction a été accordée dans le seul but de son inclusion dans la base de données HUDOC de la Cour.

SECȚIA A PATRA

CAUZA PRUNEANU c. MOLDOVEI

(Cererea nr. 6888/03)

HOTĂRÂRE

STRASBOURG

16 ianuarie 2007

DEFINITIVĂ

23/05/2007

Această hotărâre poate fi subiect al revizuirii editoriale.

În cauza Pruneanu c. Moldovei,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secția a Patra), întrunită în cadrul unei camere compuse din:

Sir Nicolas BRATZA, *Președinte*,

Dl J. CASADEVALL,

Dl G. BONELLO,

Dl K. TRAJA,

Dl S. PAVLOVSKI,

Dl L. GARLICKI,

Dra L. MIJOVIĆ, *judecători*,

și dl T.L. EARLY, *Grefier al Secției*,

Deliberând la 12 decembrie 2006 în ședință închisă,

Pronunță următoarea hotărâre, care a fost adoptată la acea dată:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află cererea (nr. 6888/03) depusă împotriva Republicii Moldova la Curte, în conformitate cu prevederile articolului 34 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale („Convenția”), de către Ion Pruneanu („reclamant”), la 24 decembrie 2002.

2. Reclamantul a fost reprezentat de către dl Vitalie Iordachi, avocat din Chișinău și membru al organizației non-guvernamentale „Juriștii pentru drepturile omului”. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de către Agentul său, dl Vitalie Pârlog.

3. Reclamantul a pretins că el a fost supus unei brutalități severe din partea poliției și că autoritățile nu au efectuat o cercetare adecvată a incidentului, ceea ce constituie o violare a articolului 3. De asemenea, el s-a plâns în temeiul articolului 13 al Convenției.

4. Cererea a fost repartizată Secției a Patra. La 21 octombrie 2005, Președintele acestei Secții a decis să comunice cererea Guvernului. În temeiul prevederilor articolului 29 § 3 al Convenției, s-a decis examinarea fondului cererii concomitent cu admisibilitatea acesteia.

5. Atât reclamantul, cât și Guvernul au prezentat observații cu privire la admisibilitatea și fondul cauzei (articolul 59 § 1 al Regulamentului Curții).

ÎN FAPT

I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI

6. Reclamantul s-a născut în 1972 și locuiește în satul Șipoteni. Potrivit lui, el a fost maltratată de poliție de două ori, în mai 2001 și în iulie 2002.

1. Faptele cu privire la primul pretins incident de maltratare

7. Reclamantul era bănuie de furtul animalelor de la ferma din satul său. La 10 mai 2001, el a fost reținut în casa sa de șase polițiști (G.A., C.I., C.V., G.O., A.U. și V.B.). Din declarațiile părților nu rezultă că reclamantul avea leziuni pe corpul său înainte de reținerea sa sau că el a fost rănit în vreun fel în timpul reținerii.

8. Potrivit reclamantului, el a fost dus în biroul polițistului de sector din sat, care se afla în clădirea Consiliului local Șipoteni și bătut crunt de către polițiștii A.U. și V.B.. El a fost lovit cu pumnii, cu picioarele și bătut cu un baston din lemn pe corp și pe cap, până când și-a pierdut cunoștința. Mai târziu, el a fost dus cu mașina la secția de poliție Călărași, unde a fost încătușat de un radiator. După ce și-a recăpătat cunoștința, el a reușit să descuie cătușele și să fugă.

9. Guvernul a contestat versiunea evenimentelor prezentată de reclamant și a declarat că acesta, după ce a fost reținut, a fost dus cu mașina la secția de poliție Călărași. Totuși, el a sărit din mașină în timp ce ea se deplasa și și-a cauzat leziunile în urma impactului cu solul. Mai târziu, el a evadat din secția de poliție Călărași.

10. Câteva zile mai târziu, reclamantul s-a dus la spital, unde a fost internat pentru tratament. Un raport medical din 14 mai 2001 prevedea *inter alia* că:

„[Reclamantul] are o vânătaie gălbuie de 6x5 cm în jurul ochiului stâng; inflamația bazei nasului; o zgârietură de 2x1 cm pe partea stângă a nasului; o zgârietură de 3x5 cm pe obrazul stâng; o rană de 3x0.4 cm pe craniu; o vânătaie de 20x13 cm pe spate; piept și coaste dureroase; o zgârietură de 4x3 cm pe umăr; paralizia părții stângi a feței; traumă la cap și comotie cerebrală; perforarea membranei timpanului stâng ca rezultat al unei barotraume [o leziune cauzată de schimbarea rapidă și extremă a presiunii]. Leziunile au fost produse prin acțiunea corpurilor contondente, posibil la 10 mai 2001. Ele corespund leziunilor corporale ușoare și se recomandă spitalizarea.”

11. Reclamantul s-a ascuns de poliție până la 10 iulie 2002, când a fost reținut (a se vedea, paragraful 23 de mai jos).

12. La 30 septembrie 2002, reclamantul s-a plâns avocatului parlamentar despre pretinsa maltratare și a anexat la plângerea sa o copie a raportului medical din 14 mai 2001. Plângerea sa a fost transmisă Procuraturii Județului Ungheni.

13. La 6 noiembrie 2002, Procuratura Județului Ungheni a respins plângerea, fără a efectua vreo investigație. Reclamantul a contestat ordonanța de refuz la Procuratura Generală.

14. La 22 noiembrie 2002, Procuratura Generală a dispus reexaminarea plângerii reclamantului.

15. La 28 noiembrie 2002, Procuratura Județului Ungheni i-a audiat pe polițiștii V.B. și C.I., care au fost implicați în reținerea reclamantului la 10 mai 2001.

16. Potrivit lui V.B., care a fost unul din polițiștii acuzați de reclamant că l-a maltratat, reclamantul a opus rezistență la reținere și a sărit din mașină în drum spre secția de poliție Călărași. Deoarece nimeni nu l-a bătut, leziunile sale trebuiau să fi fost cauzate în timpul reținerii sale sau când el a sărit din mașină.

17. Potrivit lui C.I., reclamantul a opus rezistență la reținere și, mai târziu, a fugit din secția de poliție Călărași. El nu a văzut pe nimeni să-l fi bătut pe reclamant.

18. La 8 decembrie 2002, Procuratura Județului Ungheni a respins plângerea reclamantului cu privire la maltratare, constatând că el a opus rezistență la reținere și că a încercat să fugă sărind din mașină. Nimeni nu l-a maltratat și nu exista nici o probă care să dovedească contrariul. Reclamantul a contestat această ordonanță la Procuratura Generală.

19. La 24 ianuarie 2003, Procuratura Generală a anulat ordonanța din 8 decembrie 2002, constatând că ea a fost nefondată și că investigația a fost superficială și incompletă. Ea a dispus o a doua investigație, în care toți polițiștii care au participat la reținerea reclamantului trebuiau audiați. Avocatul reclamantului, rudele sale și co-deținuții trebuiau, de asemenea, să fie audiați în legătură cu plângerile cu privire la maltratare, iar în caz de necesitate, să fie audiat însuși reclamantul.

20. Între 11 și 24 februarie 2003, un procuror i-a interogat *inter alia* pe cinci dintre polițiștii care au participat la reținerea reclamantului la 10 mai 2001 și pe soția reclamantului. Al șaselea polițist, G.O., și reclamantul nu au interogați.

21. Polițiștii au declarat că, după reținere, reclamantul a fost dus mai întâi în biroul polițistului din sat, care se afla în clădirea Consiliului local Șipotenii. Ei toți au declarat că el nu a fost supus nici unei forme de violență, cu excepția momentului reținerii, când mâinile sale au fost legate la spate, deoarece el ar fi opus rezistență la reținere. Polițistul C.I. a declarat că, în timpul detenției sale în clădirea consiliului local, reclamantul a recunoscut că a comis un furt.

În timp ce se aflau în clădirea consiliului local, polițiștii au sunat la secția de poliție Călărași și au cerut o mașină de poliție pentru a duce reclamantul acolo; totuși, deoarece nu era disponibilă nici o mașină, ei au folosit una din mașinile lor.

Polițiștii G.A., A.U. și V.B. au declarat că reclamantul a fost însoțit în mașină de 3 polițiști; A.U., V.B. și G.O., care conducea mașina. V.B. se afla pe scaunul din față, iar reclamantul și A.U. stăteau pe bancheta din spate.

Totuși, polițistul C.V. a declarat că reclamantul a fost însoțit în mașină de patru polițiști, și anume, G.O., C.I., A.U. și V.B..

Unul din cei cinci polițiști interogați, C.I., a declarat că el nu știa nimic despre transportarea reclamantului la secția de poliție Călărași. Ceilalți patru polițiști au declarat că reclamantul a încercat să sară din mașină. La doi din ei, G.A. și C.V., acest lucru le-a fost spus de către colegii lor.

Polițiștii acuzați de maltratarea reclamantului, A.U. și V.B., au dat declarații aproape identice potrivit cărora reclamantul stătea împreună cu A.U. pe bancheta din spate a mașinii. La un moment dat, reclamantul a reușit să-și dezlege mâinile, care erau legate cu cureaua lui V.B., și să sară din mașina care se deplasa cu o viteză de aproximativ 70-80 km/oră. Ei au oprit mașina, l-au ridicat și au văzut că din capul său curgea sânge. Ei l-au dus la secția de poliție Călărași și l-au lăsat acolo.

Soția reclamantului a declarat că nimeni nu l-a bătut pe soțul ei în timpul reținerii acestuia în casa lor. Ea a protestat împotriva modului în care polițiștii au intrat în casa lor și că a fost lovită cu pumnii și picioarele de V.B., deși atunci ea era însărcinată. Mai târziu, noaptea, în jurul orei 2 sau 3 dimineața, soțul ei a chemat-o afară. El era într-o stare foarte rea, având leziuni pe față. El i-a spus că a fost bătut de A.U. și V.B. în timpul detenției sale în clădirea consiliului local și că a reușit să fugă.

22. La 25 februarie 2003, un procuror a respins plângerea reclamantului cu privire la maltratare pe motiv că acesta și-a cauzat leziunile când a sărit din mașină și că nu exista nici o probă că el ar fi fost maltratat.

2. Faptele cu privire la cel de-al doilea pretins incident de maltratare

23. La 10 iulie 2002, între orele 22:00 și 23:00, reclamantul împreună cu un complice au intrat într-un apartament situat la etajul trei (adică la cel de-al doilea etaj de la parter) al unui bloc de apartamente și, folosind forța, au furat bani de la persoanele care locuiau în el. După ce victima a început să strige după ajutor, reclamantul și complicele său au încercat să fugă sărind de la balcon. Complicele a putut fugi, însă reclamantul a fost prins și dus la secția de poliție Buiucani.

24. Potrivit reclamantului, după ce a căzut de la etajul trei, el a simțit durere în piciorul său stâng și, prin urmare, nu a putut fugi. La secția de poliție, el a fost supus torturii. Deși el a recunoscut că a comis furtul pentru care a fost reținut, polițiștii au insistat ca el să recunoască că a mai comis încă alte 20-30 de furturi, pe care el nu le-a comis. El a fost suspendat de o bară metalică și bătut cu un baston pe picioare, corp și gât.

25. Guvernul a contestat versiunea evenimentelor prezentată de reclamant și a declarat că toate leziunile sale au fost cauzate prin căderea sa de la etajul trei.

26. La 11 iulie 2002, la ora 12:21, la secția de poliție Buiucani a fost chemată o ambulanță, iar la ora 14:20 reclamantul a fost internat la Spitalul de Urgență. El nu putea să meargă și a fost transportat pe o targă. Un raport medical, datat din 12 iulie 2002, prevedea *inter alia* că:

„[Reclamantul] are o traumă la cap cu comoție cerebrală, o buză rănită, vânătăi și leziuni pe fața sa, o traumă la piept cu fractura coastelor nr. 8, 9 și 10 de pe partea dreaptă, fractură la tibia piciorului drept, contuzia țesuturilor moi de la spatele gâtului său, contuzia țesuturilor moi ale genunchilor săi, fractura celui de-al doilea deget al mâinii sale stângi ...”

27. La 6 august 2002, reclamantul s-a plâns Procuraturii Generale de pretinsa sa maltratare la 10-11 iulie 2002.

28. Plângerea reclamantului a fost transmisă Procuraturii Buiucani. Ultima i-a interogat pe polițiștii R.G. și V.C., care au fost implicați în reținerea reclamantului la 10 iulie 2002 și pe un vecin al victimei furtului comis de reclamant.

Potrivit polițistului R.G., reclamantul a sărit de la etajul trei și, ca urmare, și-a fracturat picioarele, o mână și gâtul.

Potrivit polițistului V.C., reclamantul a sărit de la etajul trei și și-a fracturat picioarele. Împotriva lui nu a fost aplicată forța, deoarece în momentul reținerii el și-a pierdut cunoștința.

Potrivit vecinului U.I., reclamantul s-a agățat de balconul victimei și nu vroia să sară, deoarece jos erau persoane care-l așteptau. Atunci, el, U.I., a început să-l lovească peste mâini pentru a-l face să sară. *In fine* reclamantul a sărit și a fost prins de poliție.

29. La 6 septembrie 2002, Procuratura sectorului Buiucani a respins plângerea reclamantului cu privire la maltratare, constatând că leziunile acestuia au fost cauzate de săritura sa de la etajul trei. Reclamantul a contestat această ordonanță la Procuratura Generală.

30. La 12 noiembrie 2002, Procuratura Generală a anulat ordonanța din 6 septembrie 2002 și a dispus o a doua investigație în care martorii prezenți la reținerea reclamantului trebuiau să fie audiați. În special, ea a dispus ca martorii să fie întrebați despre circumstanțele reținerii și despre starea reclamantului la acel moment. De asemenea, Procuratura Generală a notat existența unei contradicții în ordonanța din 6 septembrie 2002. Ea a notat că, în timp ce s-a constatat că leziunile reclamantului au fost cauzate în noaptea de 10 iulie 2002, când el a sărit de la etajul trei, o ambulanță a fost chemată pentru el abia la 11 iulie 2002, la ora 12:21.

31. Între 20 și 27 noiembrie 2002, un procuror de la Procuratura sectorului Buiucani i-a interogat pe reclamant, pe doi polițiști prezenți la reținerea acestuia, pe victima furtului comis de reclamant, pe trei vecini ai

victimei și un medic al ambulanței care l-a transportat pe reclamant la spital la 11 iulie 2002.

Reclamantul a reiterat plângerile sale cu privire la maltratarea sa pe când s-a aflat în custodia poliției.

Polițistul R.G. a declarat că reclamantul a sărit de la etajul trei și a fost dus la secția de poliție Buiucani. Mai târziu, a fost chemată o ambulanță și reclamantul a fost transportat la spital. El a negat că l-ar fi agresat pe reclamant în vreun fel.

Polițistul C.C. a declarat că el nu a fost prezent la reținerea reclamantului; totuși, colegii săi i-au spus că reclamantul a sărit de la etajul trei și a început să fugă. El a fost prins de polițistul V.C.. După reținere, reclamantul a petrecut noaptea la secția de poliție Buiucani, unde a fost interogat. Nimeni nu l-a maltratat. Dimineța el le-a spus polițiștilor că simțea dureri în picioare și a fost chemată o ambulanță.

Victima furtului, I.T., a declarat *inter alia* că reclamantul a încercat să treacă de la balconul său la un balcon vecin, însă a căzut atunci când fereastra de care se ținea s-a stricat. El a văzut că reclamantul zăcea la pământ înconjurat de vecinii săi care nu i-au permis să fugă.

Vecinul victimei C.J., a declarat că el l-a văzut pe reclamant căzând de la etajul trei din cauză că fereastra s-a stricat. El a încercat să fugă, însă a fost oprit de vecini.

O declarație similară a fost făcută de un alt vecin, C.E..

Medicul a declarat că el l-a văzut pe reclamant în jurul orei 12:30. Reclamantul i-a spus că a căzut de la etajul trei și că avea dureri de cap și în picioare. El nu s-a plâns că ar fi fost bătut și nu avea leziuni vizibile pe față sau pe corp.

32. Procurorul, de asemenea, a solicitat de la secția de poliție Buiucani informații despre timpul exact când reclamantul a fost adus acolo. Potrivit fișei de reținere, reclamantul a fost adus acolo abia la 11 iulie 2002, la ora 8:10, și a fost luat cu ambulanța la ora 12:40 în aceeași zi.

33. *In fine* procurorul a cerut efectuarea unei expertize medico-legale a stării reclamantului, în special, a modului în care au fost cauzate leziunile acestuia. La 2 decembrie 2002, a fost efectuată o expertiză medico-legală de către o instituție specializată a Ministerului Sănătății. Ea prevedea *inter alia* că:

„Leziunile [reclamantului] au fost produse prin acțiunea corpurilor contondente...

Toate leziunile ... puteau fi cauzate prin cădere de la etajul trei, dacă corpul [reclamantului] s-ar fi lovit de obiecte tari.”

34. La 1 decembrie 2002, un procuror a respins plângerea reclamantului cu privire la maltratare pe motiv că leziunile sale au fost cauzate când el a sărit de la etajul trei al unui bloc de apartamente. Procurorul s-a bazat, în principal, pe declarațiile polițiștilor potrivit cărora împotriva reclamantului nu a fost folosită violența în timpul detenției acestuia și pe raportul de

expertiză medico-legală datat din 2 decembrie 2002, care, în opinia sa, a confirmat că leziunile reclamantului au fost cauzate prin cădere.

II. DREPTUL INTERN PERTINENT

35. Dreptul intern pertinent a fost expus în hotărârea Curții *Corsacov v. Moldova*, nr. 18944/02, §§ 45-48, 4 aprilie 2006.

ÎN DREPT

36. Reclamantul a pretins, în temeiul articolului 3 al Convenției, că a fost maltratată de poliție la 10 mai 2001 și la 10 iulie 2002. De asemenea, el s-a plâns de omisiunea autorităților naționale de a investiga, în mod corespunzător, plângerile sale cu privire la maltratare. Articolul 3 al Convenției prevede următoarele:

„Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.”

37. Reclamantul susține că el nu a avut un recurs efectiv în fața unei autorități naționale pentru a invoca violarea articolului 3 al Convenției și pretinde violarea articolului 13, care prevede următoarele:

„Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale”

I. ADMISIBILITATEA PRETENȚIILOR

38. Curtea consideră că pretențiile reclamantului, în temeiul articolelor 3 și 13 ale Convenției, ridică chestiuni de fapt și de drept care sunt suficient de serioase încât determinarea lor să depindă de o examinare a fondului, și că nici un alt temei pentru declararea lor inadmisibile nu a fost stabilit. Prin urmare, Curtea declară aceste pretenții admisibile. În conformitate cu decizia sa de a aplica articolul 29 § 3 al Convenției (a se vedea, paragraful 4 de mai sus), Curtea va trece imediat la examinarea fondului acestor pretenții.

II. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 3 AL CONVENȚIEI

A. Argumentele părților

1. Cu privire la primul pretins incident de maltratare

39. Guvernul nu a contestat autenticitatea raportului medical din 14 mai 2001. Totuși, el a susținut că leziunile reclamantului au fost cauzate în rezultatul săriturii acestuia din mașină în timp ce era transportat la secția de poliție Călărași. Reclamantul avea antecedente penale și era tânăr. Deși a fost citat să se prezinte la poliție, el nu s-a conformat. Prin urmare, era foarte probabil că el a vrut să evadeze cu orice preț. În opinia Guvernului, pentru el ar fi fost foarte ușor să deschidă ușa unei mașini aflate în mișcare și să sară, deoarece alături de el se afla doar un polițist.

De asemenea, Guvernul a declarat că faptul că reclamantul nu s-a plâns imediat de maltratare, ci doar după ce a fost reținut la 10 iulie 2002, demonstra că plângerea era nefondată. De asemenea, Guvernul a declarat că autoritățile naționale au desfășurat o investigație serioasă a acuzațiilor reclamantului.

40. Reclamantul a contestat declarațiile Guvernului și a susținut că din raportul medical din 14 mai 2001, rezulta clar că leziunile sale au fost cauzate de lovituri cu obiecte contondente și nu prin lovirea de sol. De asemenea, el a declarat că explicațiile date de poliție și repetate de Guvern nu erau credibile, deoarece era aproape imposibil pentru o persoană care stătea lângă un polițist să-și dezlege mâinile și să sară dintr-o mașină care se deplasa cu o viteză de 70-80 km/oră. De asemenea, reclamantul a susținut că investigația desfășurată de autoritățile naționale a fost superficială și ineficientă.

2. Cu privire la cel de-al doilea pretins incident de maltratare

41. Guvernul a susținut că toate leziunile reclamantului au fost cauzate prin săritura sa de la etajul trei. El s-a bazat pe expertiza medico-legală din 2 decembrie 2002 care, potrivit lui, prevedea că toate leziunile puteau fi cauzate ca rezultat al căderii de la etajul trei și ca rezultat al lovirii cu corpul său de obiecte tari. Faptul că corpul său s-a lovit de obiecte tari a fost recunoscut de reclamant, care a declarat că, după ce a sărit de la etajul trei, el a simțit durere în piciorul său stâng.

42. Reclamantul a susținut că doar piciorul său stâng a fost rănit atunci când el a sărit de la etajul trei. Restul leziunilor au fost provocate de polițiști. El a susținut că nu a fost posibil ca o persoană care a căzut în picioare să-și rănească în același timp buzele, coastele, capul și gâtul. De asemenea, el a declarat că expertiza medico-legală din 2 decembrie 2002 era neclară și că investigația desfășurată de autoritățile naționale a fost superficială și inadecvată.

B. Aprecierea Curții

1. Principii generale

43. După cum a declarat Curtea de mai multe ori, articolul 3 consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Chiar și în cele mai dificile circumstanțe, precum lupta împotriva terorismului și a crimei organizate, Convenția interzice, în termeni absoluți, tortura și tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante. Spre deosebire de majoritatea normelor Convenției și ale Protocoalelor nr. 1 și nr. 4, articolul 3 nu conține prevederi care să permită excepții, iar conform articolului 15 § 2 nici o derogare de la prevederile sale nu este permisă, chiar dacă este cazul unui pericol public care amenință viața națiunii (a se vedea, *Selmouni v. France* [GC], nr. 25803/94, § 95, ECHR 1999-V și *Assenov and Others v. Bulgaria*, hotărâre din 28 octombrie 1998, *Reports of Judgments and Decisions* 1998-VIII, p. 3288, § 93).

44. Atunci când unei persoane îi sunt cauzate leziuni corporale, în timp ce ea se află în detenție sau sub un alt control al poliției, orice astfel de leziune va crea o puternică prezumție că acea persoană a fost supusă maltratării (a se vedea, *Bursuc v. Romania*, nr. 42066/98, § 80, 12 octombrie 2004). Ține de sarcina statului să dea o explicație plauzibilă despre circumstanțele în care au fost cauzate leziunile corporale, neîndeplinirea căreia ridică o problemă clară în temeiul articolului 3 al Convenției (*Selmouni v. France*, citată mai sus, § 87).

45. În procesul de apreciere a probelor, Curtea aplică, în general, standardul de probă „dincolo de un dubiu rezonabil” (a se vedea, *Ireland v. the United Kingdom*, hotărâre din 18 ianuarie 1978, Seria A nr. 25, pp. 64-65, § 161). Totuși, astfel de probe pot fi deduse și din coexistența unor concluzii suficient de întemeiate, clare și concordate sau a unor similare prezumții incontestabile ale faptelor. Atunci când evenimentele într-o cauză sunt în totalitate sau în mare parte cunoscute numai de autorități, ca în cazul persoanelor aflate în custodia autorităților, se vor crea prezumții puternice ale faptelor în legătură cu leziunile corporale apărute în perioada detenției. Într-adevăr, sarcina probațiunii aparține autorităților, care trebuie să prezinte explicații satisfăcătoare și convingătoare (a se vedea, *Salman v. Turkey* [GC], nr. 21986/93, § 100, ECHR 2000-VII).

46. Curtea reamintește că atunci când o persoană face afirmații credibile că a fost supusă unor tratamente contrare articolului 3 al Convenției de către poliție sau alți agenți de stat, prevederile acestui articol, citite în contextul obligației generale a statului conform articolului 1 al Convenției de a „recunoaște oricărei persoane aflate sub jurisdicția sa, drepturile și libertățile definite în Convenție”, impun efectuarea unei investigații oficiale efective. La fel ca și o investigație efectuată în virtutea

articolului 2, o astfel de investigație ar trebui să permită identificarea și pedepsirea persoanelor responsabile. Altfel, interzicerea generală prin lege a torturii, tratamentelor sau pedepselor inumane și degradante, în pofida importanței sale fundamentale, ar fi inefectivă în practică și ar face posibil, în anumite cazuri, pentru agenții de stat să comită abuzuri împotriva persoanelor aflate sub controlul lor, ei beneficiind, astfel, de o imunitate virtuală (a se vedea, printre altele, *Labita v. Italy* [GC], nr. 26772/95, § 131, ECHR 2000-IV).

47. Investigarea acuzațiilor grave de maltratare trebuie să fie deplină. Aceasta înseamnă că autoritățile trebuie să depună întotdeauna eforturi serioase pentru a afla ce s-a întâmplat și nu trebuie să se bazeze pe concluzii pripite sau nefondate pentru a înceta investigația sau să le pună la baza deciziilor lor (a se vedea hotărârea *Assenov and Others v. Bulgaria*, citată mai sus, § 103 et seq.). Ele trebuie să întreprindă toți pașii rezonabili și disponibili lor pentru a asigura probe cu privire la incident, inclusiv *inter alia* declarații ale martorilor oculari și probele medico-legale (a se vedea *Tanrikulu v. Turkey* [GC], nr. 23763/94, ECHR 1999-IV, § 104 et seq. și *Gül v. Turkey*, nr. 22676/93, § 89, 14 decembrie 2000). Orice omisiune pe parcursul desfășurării investigației care ar putea submina capacitatea sa de a stabili cauza leziunilor corporale sau identitatea persoanelor responsabile riscă să nu corespundă acestui standard.

2. Primul pretins incident de maltratare

48. Nu se contestă faptul că leziunile corporale ale reclamantului au fost cauzate în timpul aflării sale în custodia poliției. Esența declarațiilor Guvernului este că acestea au fost cauzate când reclamantul ar fi sărit dintr-o mașină, care se deplasa cu o viteză de 70-80 km/oră.

49. Curtea nu este convinsă de motivele aduse de Guvern și consideră că el nu a adus o explicație plauzibilă cu privire la faptul cum au fost cauzate leziunile reclamantului.

50. Ea notează, în primul rând, că nu au existat martori independenți care ar fi putut confirma că reclamantul a sărit din mașina în care el era dus la secția de poliție. Constatările cu privire la fapte făcute de procurori au fost, în întregime, bazate pe declarațiile polițiștilor acuzați de maltratare.

51. Procurorii moldoveni nu doar au acceptat fără rezerve declarațiile polițiștilor, dar, se pare că ei nu au luat considerație contradicțiile din declarațiile acestora. Curtea notează că trei polițiști au declarat că reclamantul a fost însoțit în mașină de trei polițiști. Totuși, al patrulea polițist a declarat că reclamantul a fost însoțit de patru polițiști.

52. Investigația efectuată de autoritățile naționale se pare că are și alte carențe. În special, nu au fost interogate toate persoanele din mașină. Curtea notează că G.O., șoferul mașinii, nu a fost interogat niciodată în cadrul investigației și nu au fost prezentate motive pentru această

omisiune. În plus, se notează faptul că nici reclamantul nu a fost interogat niciodată.

53. Mai mult, se pare că autoritățile naționale nu au luat în considerație natura leziunilor reclamantului, care *prima facie* par să fie incompatibile cu o săritură dintr-o mașină care se deplasa cu viteză. Din certificatul medical prezentat de părți rezultă că reclamantul nu a suferit nici o vânătăie la membre în urma săriturii sale. Totuși, el a suferit opt leziuni diferite la cap, cum ar fi vânătăi, inflamații, răni, o contuzie la cap și o barotraumă.

54. În lumina celor de mai sus și în baza tuturor materialelor aflate în posesia sa, Curtea conchide că Guvernul nu a adus o explicație plauzibilă pentru leziunile reclamantului și conchide că acestea au fost rezultatul tratamentului inuman și degradant aplicat în timpul aflării acestuia în custodia poliției. Prin urmare, a avut loc o violare a articolului 3 al Convenției.

55. Având în vedere carențele identificate în investigație (a se vedea mai sus), Curtea, de asemenea, conchide că autoritățile statului nu au desfășurat o investigație corespunzătoare a acuzațiilor reclamantului de maltratare. Prin urmare, a avut loc o violare a articolului 3 al Convenției și sub aspectul procedural al acestei norme.

3. Cel de-al doilea pretins incident de maltratare

56. Nu se contestă faptul că o parte din leziunile reclamantului au fost cauzate atunci când el a sărit sau a căzut de la etajul trei. Ceea ce se contestă este dacă săritura sa a fost cauza tuturor leziunilor sale.

57. Constituie un fapt stabilit că reclamantul a sărit sau a căzut de la o înălțime considerabilă chiar înainte ca poliția să sosească și că el s-a plâns de durere în piciorul său stâng. Totuși, el nu a fost examinat de un medic decât când a fost dus la spital, adică circa treisprezece sau paisprezece ore mai târziu.

58. Un raport medical datat din 12 iulie 2002, la două zile de la reținerea reclamantului, prevedea că el avea multiple leziuni grave, mai mult sau mai puțin, pe întreaga suprafață a corpului său (a se vedea paragraful 26 de mai sus), însă el nu a indicat originea leziunilor. Reclamantul însuși a pretins că leziunile au rezultat din maltratarea sa de către poliție.

59. În răspuns la aceste acuzații, Procuratura Generală a dispus efectuarea unei expertize medico-legale pentru a stabili originea leziunilor.

60. O astfel de expertiză a fost efectuată în baza rapoartelor medicale anterioare ce vizau reclamantul, iar un raport final, din 2 decembrie 2002, a prevăzut că leziunile reclamantului au fost cauzate prin lovituri cu obiecte contondente. Totuși, medicii legiști au mai recunoscut că leziunile puteau fi cauzate printr-o cădere de la etajul trei, dacă corpul

reclamantului s-ar fi lovit de obiecte tari (a se vedea paragraful 33 de mai sus).

61. Este adevărat că victima furtului și un vecin au declarat poliției că reclamantul atârna de o fereastră care s-a stricat, cauzând căderea reclamantului (a se vedea paragraful 31 de mai sus). Totuși, această declarație a fost contrazisă de un alt vecin, care a declarat că reclamantul a sărit doar după ce a fost lovit peste mâini (a se vedea paragraful 28 de mai sus). În orice caz, procurorii moldoveni nu au conchis în final, iar Guvernul nu a argumentat, că reclamantul s-a lovit cu obiecte tari în timpul căderii sau săriturii sale (precum ar fi, de exemplu, ferestre deschise) sau că el a căzut pe orice altceva decât pe pământ (precum ar fi, de exemplu, un copac sau o mașină).

62. În continuare, Curtea notează că poliția nu a dispus examinarea medicală a reclamantului imediat după căderea sau săritura sa. Această omisiune a poliției a fost amplificată de omisiunea procurorului de a urma instrucțiunile primite de la Procuratura Generală (a se vedea paragraful 30 de mai sus) și de a interoga locatarii din blocul de apartamente despre măsura în care reclamantul se pare că s-ar fi rănit ca rezultat al căderii sau săriturii. Mai mult, Curtea constată că reprezintă motiv de îngrijorare faptul că, deși se pretinde că leziunile grave ale reclamantului au fost cauzate în noaptea de 10 iulie 2002, aparent, autoritățile și-au format opinia că el ar fi avut nevoie de îngrijire medicală urgentă abia în după amiaza zilei următoare.

63. Având în vedere omisiunea poliției de a dispune examinarea medicală a reclamantului, imediat după căderea sau săritura sa, Curtea nu poate să stabilească cu certitudine modul în care leziunile sale au fost cauzate. În același timp, Curtea nu poate ignora faptul incontestabil că reclamantul a sărit de la o înălțime considerabilă. Având în vedere acest fapt și în pofida chestiunilor care au trezit îngrijorare, descrise în paragrafele 61 și 62, Curtea poate doar să conchidă că nu a fost stabilit dincolo de un dubiu rezonabil că leziunile reclamantului au fost rezultatul unei maltratări.

64. Totuși, concluzia de mai sus nu împiedică Curtea să constate o violare a articolului 3 pe motiv că autoritățile de stat nu au efectuat o investigație corespunzătoare a acuzațiilor reclamantului de maltratare (a se vedea, paragraful 62 de mai sus). Prin urmare, a avut loc o violare a articolului 3 din acest motiv.

III. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 13 AL CONVENȚIEI

65. Reclamantul a declarat că el nu a avut un recurs efectiv în fața unei autorități naționale pentru a invoca violările articolului 3 al Convenției și pretinde violarea articolului 13, care prevede următoarele:

„Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale”

A. Declarațiile părților

66. Reclamantul a declarat *inter alia* că, din cauza rezultatului urmăririlor penale cu privire la maltratarea sa, el nu a putut să înainteze o acțiune civilă de recuperare a daunelor împotriva polițiștilor.

67. Guvernul nu a fost de acord și a declarat că nu a avut loc o violare a articolului 13. El a declarat că, deoarece vinovăția polițiștilor care se pretinde că l-ar fi maltratată pe reclamant nu a fost stabilită, acesta din urmă nu ar putea să pretindă compensații pentru prejudiciul material și moral.

B. Aprecierea Curții

68. După cum s-a constatat mai sus, dreptul reclamantului de a nu fi supus maltratării și de a beneficia de o investigație efectivă a plângerilor sale cu privire la maltratarea a fost încălcat de către stat. Prin urmare, pretențiile reclamantului în această privință au fost „serioase și legitime” în sensul articolului 13 (a se vedea *Boyle and Rice v. the United Kingdom*, hotărâre din 27 aprilie 1988, Seria A nr. 131, p. 23, § 52).

69. În conformitate cu Codul Civil al Republicii Moldova, în vigoare în acea perioadă, reclamantul ar fi putut pretinde compensații pentru cauzarea prejudiciului material și moral numai dacă prejudiciul ar fi fost cauzat prin acțiuni ilegale. Deoarece urmărirea penală desfășurată de autoritățile naționale au conchis că acțiunile polițiștilor au fost legale, orice acțiune civilă împotriva lor ar fi fost inefectivă. Guvernul a confirmat acest lucru (a se vedea paragraful 67 de mai sus).

70. În aceste circumstanțe, Curtea conchide că reclamantul nu a avut un recurs efectiv în conformitate cu dreptul național pentru a pretinde compensații pentru maltratarea sa în ceea ce privește evenimentele care au avut loc la 10 mai 2001 (a se vedea *Corsacov v. Moldova*, citată mai sus, §§ 80-82) și, prin urmare, a avut loc o violare a articolului 13 al Convenției în ceea ce privește pretențiile formulate în temeiul articolului 3.

IV. APLICAREA ARTICOLULUI 41 AL CONVENȚIEI

71. Articolul 41 al Convenției prevede următoarele:

„Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înalțelor Părți Contractante nu permite decât o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

A. Prejudiciul moral

72. Reclamantul a pretins 12,000 euro (EUR) cu titlu de prejudiciu moral suferit ca rezultat al maltratării și al omisiunii autorităților de a investiga cauza sa în mod corespunzător.

73. Guvernul a susținut *inter alia* că, luând în considerație faptul că reclamantul nu a fost supus vreunei forme de tratament care să fie contrară articolului 3, el nu este în drept să primească vreo compensație. În orice caz, el nu a prezentat nici o probă care să dovedească că el a suferit un prejudiciu moral.

74. Curtea notează că reclamantul a suferit numeroase leziuni grave, precum o traumă la cap și comotie cerebrală, vânătăi, barotraume, coaste rupte, degete fracturate, pe când el se afla în custodia agenților de stat. Ea consideră că violările comise în privința reclamantului trebuiau să-i fi cauzat suferințe grave și îi acordă EUR 8,000.

B. Costuri și cheltuieli

75. Reclamantul a pretins EUR 2,034.91 cu titlu de costuri și cheltuieli. El a pretins că această sumă a acoperit cheltuielile de traducere și costurile de reprezentare. El a prezentat o listă detaliată a cheltuielilor, potrivit căreia avocatul său a petrecut 40 de ore asupra acestei cauze la o rată de EUR 50 pentru o oră de lucru.

76. Guvernul nu a fost de acord cu suma pretinsă, declarând *inter alia* că numărul de ore evaluat de avocatul reclamantului era excesiv. Mai mult, avocatul reclamantului nu a întocmit cererea inițială și, în mod greșit, a indicat în observațiile sale numărul cererii al unei alte cauze.

77. Curtea reamintește că pentru ca costurile și cheltuielile să fie rambursate în temeiul articolului 41 al Convenției, trebuie stabilit faptul dacă ele au fost necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime (a se vedea, de exemplu, *Nilsen and Johnsen v. Norway* [GC], nr. 23118/93, § 62, ECHR 1999-VIII).

78. În această cauză, luându-se în considerație lista detaliată prezentată de reclamant și criteriile de mai sus, Curtea acordă reclamantului EUR 1,400 cu titlu de costuri și cheltuieli.

C. Dobânda

79. Curtea consideră că este corespunzător ca dobânda să fie calculată în dependență de rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA

1. *Declară*, în unanimitate, cererea admisibilă;
2. *Hotărăște* cu șase voturi pentru și unul împotrivă că a avut loc o violare a articolului 3 al Convenției, deoarece reclamantul a fost supus la 10 mai 2001 unui tratament inuman și degradant;
3. *Hotărăște* cu șase voturi pentru și unul împotrivă că a avut loc o violare a articolului 3 al Convenției în ceea ce privește omisiunea de a efectua o investigație efectivă a plângerilor reclamantului cu privire la maltratarea sa de către poliție la 10 mai 2001;
4. *Hotărăște* cu patru voturi pentru și trei împotrivă că nu a avut loc o violare a articolului 3 al Convenției în ceea ce privește pretinsa supunere a reclamantului unui tratament inuman și degradant la 10-11 iulie 2002;
5. *Hotărăște*, în unanimitate, că a avut loc o violare a articolului 3 al Convenției în ceea ce privește omisiunea de a efectua o investigație efectivă a plângerilor reclamantului cu privire la maltratarea sa de către poliție la 10-11 iulie 2002;
6. *Hotărăște* cu șase voturi pentru și unul împotrivă că a avut loc o violare a articolului 13 al Convenției în ceea ce privește lipsa recursurilor efective cu privire la maltratarea deplânsă;
7. *Hotărăște* cu șase voturi pentru și unul împotrivă
 - (a) că Statul pârât trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data la care această hotărâre devine definitivă în conformitate cu articolul 44 § 2 al Convenției, EUR 8,000 (opt mii euro) cu titlu de prejudiciu moral și EUR 1,400 (o mie patru sute euro) cu titlu de costuri și cheltuieli, care să fie convertite în valuta națională a statului pârât conform ratei aplicabile la data executării hotărârii, plus orice taxă care poate fi percepută;
 - (b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus până la executarea hotărârii, urmează să fie plătită o dobândă la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobânzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întârziere, plus trei procente;
8. *Respinge*, în unanimitate, restul pretențiilor reclamantului cu privire la satisfacția echitabilă.

Redactată în limba engleză și comunicată în scris la 16 ianuarie 2007, în conformitate cu articolul 77 §§ 2 și 3 al Regulamentului Curții.

T.L. EARLY
Grefier

Nicolas BRATZA
Președinte

În conformitate cu articolul 45 § 2 al Convenției și articolul 74 § 2 al Regulamentului Curții, următoarele opinii separate sunt anexate la această hotărâre:

- a) opinia concordantă a lui Sir Nicolas Bratza;
- b) opinia parțial disidentă a dlui Bonello, la care s-au alăturat dl Traja și dra Mijovic;
- c) opinia parțial disidentă a dlui Pavlovschi.

N.B.
T.L.E.

OPINIA CONCORDANTĂ A LUI SIR NICOLAS BRATZA

Camera a fost unanimă când a constatat o violare procedurală a articolului 3 al Convenției în ceea ce privește ambele incidente, care au implicat reținerea și detenția reclamantului și s-a divizat doar în ceea ce privește întrebarea dacă a fost dovedit suficient că leziunile cauzate în ambele ocazii au rezultat din maltratarea sa de către poliție, ceea ce constituie o violare a aspectului material al acestui articol. În comun cu majoritatea Camerei, eu sunt de opinie că, în timp ce s-a dovedit că leziunile înregistrate în raportul medical din 14 mai 2001 au fost rezultatul maltratării de către poliție după reținerea reclamantului la 10 mai, nu poate fi spus același lucru despre leziunile suportate de reclamant la 10 iulie 2002 și înregistrate în raportul medical din ziua următoare.

Concluzia diferită la care a ajuns majoritatea în ceea ce privește cele două incidente a rezultat din principiile dezvoltate în jurisprudența Curții cu privire la sarcina și standardul de probațiune în ceea ce privește plângerile cu privire la violările articolului 3. După cum s-a notat în paragraful 45 al hotărârii, principiul deseori repetat, că sarcina de a dovedi „dincolo de un dubiu rezonabil” că el a fost supus maltratării care a atins pragul minim stabilit de articolul respectiv, aparține reclamantului, a fost temperat de un principiu la fel de bine stabilit conform căruia astfel de probe pot fi deduse și din coexistența unor concluzii suficient de întemeiate, clare și concordate și a unor similare prezumții incontestabile ale faptelor. O astfel de prezumție întemeiată apare în ceea ce privește leziunile suportate de o persoană în timpul detenției, care a fost explicată pentru prima dată de către Curte în cauza *Tomasi v. France* (hotărâre din 27 august 1992, Seria A nr. 241-A, pp. 40-41, §§ 108-111), în care Curtea a declarat că, atunci când o persoană este luată în custodia poliției, având o stare bună a sănătății, însă la momentul eliberării se constată că ea a fost lezată, ține de sarcina statului să dea o explicație plauzibilă despre circumstanțele în care au fost cauzate aceste leziuni, neîndeplinirea căreia ridică o problemă clară în temeiul articolului 3 al Convenției (a se vedea, la fel, *Ribitsch v. Austria*, hotărâre din 4 decembrie 1995, Seria A, nr. 336, pp. 25-26, § 34; *Selmouni v. France* [GC], nr. 25803/94, § 87, ECHR 1999-V).

În ceea ce privește primul incident, raportul medical din 14 mai 2001 a prevăzut că reclamantul a suportat leziuni fizice relativ minore cauzate prin lovituri cu obiecte contondente, posibil la 10 mai 2001. Aceste leziuni au corespuns cu versiunea evenimentelor prezentată de reclamant, potrivit căreia la o dată ulterioară el a fost lovit cu pumnii, cu picioarele și bătut cu un baston din lemn în biroul polițistului din sat la momentul reținerii sale. Examinarea medicală a avut loc la câteva zile după evadarea reclamantului din custodia poliției sau la puțin timp după 10 mai, însă Guvernul pârât, nu a declarat la nici o etapă că leziunile au fost cauzate după evadarea reclamantului din custodia poliției și nu a contestat faptul că ele au fost

suportate de fapt în timp ce el se afla în custodia poliției. Singura explicație oferită de Guvern cu privire la leziuni este că ele au fost cauzate când reclamantul ar fi sărit dintr-o mașină a poliției, în care el era însoțit de trei sau patru polițiști și care, potrivit declarațiilor ale doi dintre polițiști, se deplasa cu circa 70 până la 80 km pe oră. Totuși, după cum a fost notat în hotărârea majorității Camerei, natura și gradul leziunilor suportate de reclamant și înregistrate în raportul medical nu sunt compatibile cu această versiune a evenimentelor și nici o altă explicație plauzibilă despre cum au fost cauzate leziunile reclamantului nu a fost oferită. Prin urmare, Guvernul nu și-a îndeplinit sarcina ce-i aparține de a aduce o explicație satisfăcătoare și convingătoare cu privire la leziunile constatate.

Totuși, mie mi se pare că în ceea ce privește cel de-al doilea incident urmează a fi aplicate considerațiuni diferite. Nu se contestă de către reclamant că, la 10 iulie 2002, înainte de a fi reținut de poliție, el a căzut sau a sărit la pământ de la fereastra sau balconul apartamentului de la etajul trei pe care el și complicele său l-au spart atunci. Mai mult, potrivit propriei sale versiuni, leziunea pe care el a suportat-o la piciorul stâng ca urmare a căderii sale l-a împiedicat să fugă de la locul faptei. Raportul medical din 11 iulie 2002 a indicat o serie de leziuni, inclusiv comoție, fracturi ale trei coaste, o fractură a tibiei piciorului stâng și o fractură a celui de-al doilea deget al mâinii sale stângi. Raportul medico-legal întocmit la 2 decembrie 2002 a confirmat că toate leziunile indicate în raportul medical puteau fi cauzate în rezultatul unei căderi de la etajul trei, „dacă corpul reclamantului s-ar fi lovit de obiecte tari”. În lumina acestei probe, eu consider că a fost dată o explicație plauzibilă pentru leziunile suportate de reclamant. În această privință, spre deosebire de minoritatea Camerei, eu nu dau o importanță decisivă folosirii în raportul de expertiză medico-legală a termenului „obiecte” ca indicând opinia expertului că trebuiau să fi existat diverse surse de impact; și nici nu consider suficient de calificat de a aprecia că dacă reclamantul ar fi aterizat pe o suprafață netedă după căderea sa, el nu ar fi putut, în mod plauzibil, să suporte multiple leziuni pe diferite părți ale corpului său, care au fost identificate în raportul medical.

Eu accept că reprezintă o caracteristică îngrijorătoare a cauzei nu numai faptul că poliția nu a dispus examinarea medicală a reclamantului imediat după căderea acestuia, deși el, în mod clar, a suferit leziuni, ci și că se pare că autoritățile și-au format opinia că reclamantul avea nevoie de îngrijire medicală urgentă abia în după-amiaza zilei următoare. În ceea ce privește primul punct, deși omisiunea de a efectua o examinare medicală a unui bănuít lezat este, în mod clar, inacceptabilă, din această omisiune eu nu pot trage concluzia că leziunile reclamantului nu au fost de fapt suportate la momentul detenției sale inițiale. În ceea ce privește ultimul punct, dacă această lipsă a atenției medicale ar fi fost parte a pretenției făcute de reclamant, eu aș fi constatat o violare a articolului 3 sub aspectul său material pe motiv că neacordarea asistenței medicale unui deținut care avea

nevoie urgentă de ea, ar putea în sine să constituie un tratament inuman în sensul acestui articol. Totuși, o astfel de pretenție nu a fost făcută niciodată de reclamant, singura sa acuzație fiind că leziunile pe care el le-a suportat au fost cauzate prin maltratarea fizică de către poliție în timpul aflării sale în custodia acesteia. Având în vedere evenimentele incontestabile care au precedat reținerea și detenția reclamantului cu această ocazie, eu nu pot să constat că această pretenție a fost suficient de întemeiată.

OPINIA PARȚIAL DISIDENTĂ A JUDECĂTORULUI
BONELLO, LA CARE S-AU ALĂTURAT JUDECĂTORII
TRAJA ȘI MIJOVIC

1. Curtea a constatat, în unanimitate, o violare „procedurală” a articolului 3 în ceea ce privește maltratarea pe care reclamantul pretinde că a suferit-o la 10 iulie 2002 („cel de-al doilea incident”), ca urmare a faptului că autoritățile nu au efectuat o investigație corespunzătoare a acuzațiilor reclamantului cu privire la brutalitatea poliției. Totuși, majoritatea nu a constatat o violare „materială” a articolului 3, deoarece ea crede că nu a fost „stabilit dincolo de un dubiu rezonabil că leziunile suportate de reclamant au fost rezultatul maltratării”.

2. Eu, în mod respectuos, nu sunt de acord cu majoritatea. Concluzia ei că nu a avut loc o „violare”, în opinia mea, nu este conformă constatărilor cu privire la fapte, concluziilor legale și jurisprudenței constante a Curții.

3. Mai întâi, eu mă simt dator să notez ceea ce eu consider a fi o contradicție în motivarea majorității. În mod unanim și fără eforturi, Curtea a fost de acord că faptele cauzei nu au fost stabilite într-un mod satisfăcător. Statul, având obligația să efectueze o investigație corespunzătoare și efectivă a acuzațiilor de maltratare făcute de reclamant, pur și simplu, nu a îndeplinit această obligație. Această omisiune a statului a avut ca rezultat omisiunea de a aduna probe solide la dosar – în exclusivitate din vina statului. Eu consider ca fiind deosebit de nesatisfăcător de a răsfrânge asupra reclamantului consecințele negative ale omisiunii statului de a asigura probe contrar obligației acestuia de a face acest lucru impusă de Convenție. Bineînțeles că eu nu spun că ar trebui, în mod automat, constatată o violare „materială” a articolului 3 de fiecare dată când un guvern nu efectuează o investigație corespunzătoare, ci doar că un guvern ar trebui stopat să se bazeze pe propria sa omisiune pentru a reuși în apărarea sa. În ceea ce privește sarcina probațiunii, omisiunea statului de a efectua o investigație corespunzătoare ar putea, în circumstanțe corespunzătoare, să aibă drept rezultat mai degrabă o concluzie în favoarea reclamantului care este victimă a omisiunii respective, decât una în favoarea statului care a cauzat-o.

4. Cu alte cuvinte, majoritatea l-a penalizat pe reclamant – datorită incapacității acestuia de a aduce probe – de omisiunea pentru care Curtea, în unanimitate, a decis că statul era nemijlocit culpabil. Vina a fost atribuită statului, însă reclamantul a fost cel care a plătit consecințele. Eu aș fi constatat ca fiind mult mai echitabil dacă Curtea ar fi conchis că, deoarece statul este responsabil pentru lipsa de probe, ar putea rezulta o concluzie legală în favoarea acuzațiilor reclamantului, care cere statului să le combată prin probe contrare.

5. După cum văd eu, reclamantul nu are nici un motiv să fabrice o acuzație de tratament contrar articolului 3 al Convenției. Persoanele deținute

de poliție pot să raporteze sau chiar să „inventeze” acuzații de maltratare *atunci când ei au ca scop retractarea unei recunoașteri, pretinzând că ea a fost obținută prin aplicarea torturii*. În această cauză, reclamantul nu a vrut niciodată să retracteze o recunoaștere – de fapt el și-a recunoscut vinovăția – prin urmare, un scenariu de fabricare a maltratării ar fi fost inutil, deoarece nu ar fi avut nici o consecință.

6. În pofida insuficienței probelor (atribuită statului) în rapoarte sunt indicații importante pentru susținerea acuzațiilor reclamantului că majoritatea leziunilor au rezultat mai degrabă din interogare, decât din cădere. Atunci când a fost examinat medical *după interogare*, s-a constatat că reclamantul a suferit leziuni grave descrise în felul următor:

„o traumă la cap cu comoție cerebrală, o buză rănită, vânătăi și leziuni pe fața sa, o traumă la piept cu fractura coastelor nr. 8, 9 și 10 de pe partea dreaptă, fractură la tibia piciorului drept, contuzia țesuturilor moi de la spatele gâtului său, contuzia țesuturilor moi ale genunchilor săi, fractura celui de-al doilea deget al mâinii sale stângi ...”

Este, cel puțin, neconvingător ca o persoană, care a suferit acele leziuni paralizante printr-o cădere, să se ridice și să fugă și că doar reținerea forțată de către vecini a împiedicat fuga sa (paragraful 31). Aceasta era starea sa după cădere/săritură. După interogare, reclamantul nu a putut să facă nici măcar un pas și a trebuit transportat pe o targă (paragraful 26).

7. Raportul medical a stabilit o ierarhie a certitudinilor asupra posibilităților: „leziunile au fost produse prin acțiunea corpurilor contondente” (certitudine) însă „puteau fi cauzate ca rezultat al unei căderi de la etajul trei – dacă corpul reclamantului s-ar fi lovit de obiecte tari” (posibilitate).

8. Medicul legist nu a exclus posibilitatea teoretică că leziunile reclamantului au fost cauzate de o cădere/săritură, doar dacă poate fi dovedit că corpul reclamantului s-a lovit de obiecte tari. Multiplele leziuni de pe corpul reclamantului sunt compatibile doar cu traume cauzate de diverse surse de impact. Nu pare a fi plauzibil ca o persoană care aterizează pe o suprafață plată să suporte leziuni pe părțile opuse ale corpului său, precum vânătăi pe față și, concomitent, după gât.

9. Dacă Guvernul a avut intenția să se bazeze pe posibilitatea alternativă menționată de medicul legist, el trebuia să dovedească că în timpul căderii de la balcon reclamantul s-a lovit de obiecte tari. După cum acceptă majoritatea, astfel de probe nu apar în rapoarte, astfel că concluzia „certă” că leziunile au fost cauzate prin lovituri ar fi trebuit să prevaleze.

10. În opinia mea, majoritatea trebuia, de asemenea, să se întrebe și să răspundă la întrebarea de ce poliția a chemat o ambulanță după interogare – și nu după cădere. Constituie oare acest lucru un indiciu că (majoritatea)

leziunilor au fost cauzate după cădere sau că ele au fost cauzate după interogare?

11. Dacă, după cum pretinde Guvernul, toate leziunile deplânse de reclamant au fost suferite în rezultatul unei căderi/sărituri (și nu au fost cauzate de persoanele care l-au interogat pe reclamant), ar fi avut loc, de asemenea, o violare „materială” a articolului 3, deoarece autoritățile nu au acordat nici un tratament medical unei persoane care avea nevoie atât de urgentă de el. Căderea a avut loc la ora 22:00 sau 23:00, iar poliția l-a trimis pe reclamant pentru tratament la ora 12:21 a zilei următoare, după ce s-a sfârșit interogarea. Apare întrebarea de ce, dacă reclamantul era deja în acea stare gravă după cădere, poliția a continuat cu ușurință interogarea în loc să cheme o ambulanță imediat. Această omisiune de a acorda asistență medicală unei persoane care are atâta nevoie de ea ar constitui în sine o violare „materială” a articolului 3 (a se vedea, spre exemplu, *Șarban v. Moldova*, nr. 3456/05, § 77, 4 octombrie 2005 și *Boicenco v. Moldova*, nr. 41088/05, §§ 112-119, 11 iulie 2006).

12. Atunci când o persoană este lezată înainte sau în procesul de luare în custodie, autoritățile au o obligație de a dispune examinarea medicală a acelei persoane cât mai curând posibil. O astfel de examinare este importantă pentru a asigura că bănuitul nu are nevoie imediat de tratament medical și este într-o stare satisfăcătoare pentru a fi interogat. Mai mult, atunci când Guvernul nu efectuează o astfel de examinare medicală înainte de a plasa o persoană în detenție, el ar trebui stopat să se bazeze în apărarea sa pe propria omisiune, în conformitate cu principiul *nemo auditur propriam turpitudine allegans* (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Abdulsamet Yaman v. Turkey*, nr. 32446/96, § 45, 2 noiembrie 2004).

13. Dată fiind sarcina grea atribuită statului de a da explicații plauzibile pentru leziunile suportate de o persoană în timpul aflării acesteia în custodie - și nu reclamantului de a dovedi responsabilitatea Guvernului pentru acele leziuni - eu mă simt obligat să ajung la concluzia univocă că Guvernul este departe să fi dovedit că majoritatea leziunilor reclamantului au fost cauzate altfel decât prin maltratare atunci când se afla în custodia poliției (*Ribitsch v. Austria*, 4 decembrie 1995, Seria A nr. 336).

14. Majoritatea a constatat o violare a articolului 13 doar în ceea ce privește „primul incident”. Având în vedere concluziile mele cu privire la cel „de-al doilea incident”, eu aș fi constatat o violare a articolului 13 și în ceea ce privește ultimul incident.

OPINIA PARȚIAL DISIDENTĂ A JUDECĂTORULUI PAVLOVSKI

Mai întâi de toate, eu ar trebui să spun că nu-mi este greu să accept că în această cauză a avut loc o violare procedurală a articolului 3 și că împărtășesc opinia majorității cu privire la această chestiune.

Într-adevăr, standardele internaționale cu privire la eficacitatea investigațiilor cauzelor de pretinsă tortură sunt extrem de înalte și, ca o chestiune de principiu, mă tem că este foarte dificil dacă nu chiar imposibil ca statele să le respecte în întregime.

În forma cea mai completă, aceste principii își găsesc reflectarea în documentul intitulat „Principiile cu privire la investigarea efectivă și documentarea torturii și a altor pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante” recomandate de rezoluția Adunării Generale a ONU 55/89 din 4 decembrie 2000.

Standardele prevăzute de aceste principii sunt următoarele:

„1. Scopul investigării efective și documentării torturii și a altor pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante (în continuare, „tortura sau alte maltratări”) include următoarele:

(a) Clarificarea faptelor și stabilirea și recunoașterea responsabilității individuale și a statului față de victime și familiile lor;

(b) Identificarea măsurilor necesare pentru prevenirea unor fapte similare;

(c) Facilitarea urmăririi și/sau, dacă este corespunzător, sancționarea disciplinară a celor indicați în investigație ca fiind responsabili și demonstrarea necesității pentru o reparație și redresare deplină din partea statului, care include compensații financiare echitabile și adecvate și acordarea mijloacelor pentru îngrijire medicală și reabilitare.

2. Statele vor asigura ca plângerile și raportările cu privire la tortură sau maltratare să fie investigate prompt și efectiv. Chiar și în absența unei plângeri exprese, o investigație va fi efectuată dacă există alte indicii că tortura sau maltratarea ar fi putut avea loc. Anchetatorii, care trebuie să fie independenți de făptuitorii bănuți și autoritatea pentru care ei lucrează, trebuie să fie competenți și imparțiali. Ei vor avea acces la, ori vor avea competențe de a efectua investigații cu ajutorul experților medicali imparțiali sau al altor experți imparțiali. Metodele folosite pentru efectuarea unor astfel de investigații vor corespunde standardelor profesionale celor mai înalte, iar constatările vor fi făcute publice.

3. (a) Autoritatea de investigație va avea competența și obligația de a obține toată informația necesară pentru anchetă. Persoanele care conduc investigația vor avea la dispoziție toate resursele bugetare și tehnice necesare pentru o investigație efectivă. De asemenea, ele vor avea competența să oblige pe toți cei care acționează în exercitarea atribuțiilor oficiale care se pretinde că au fost implicați în actele de tortură sau

maltratare să se prezinte și să depună mărturii. Același lucru se va aplica și față de orice martor. În acest scop, autoritatea de investigație va fi în drept să citeze martorii, inclusiv orice persoană oficială care se pretinde că a fost implicată, și să ceară prezentarea probelor.

(b) Pretinsele victime ale torturii sau maltratării, martorii, cei care conduc investigația, și familiile lor, vor fi protejate împotriva violenței, a amenințărilor de violență sau a oricăror forme de intimidare care pot surveni ca rezultat al investigării. Cei potențial implicați în acte de tortură sau maltratare vor fi înlăturați din orice funcție de control sau influență, directă sau indirectă, asupra petiționarilor, martorilor și familiilor lor, precum și asupra celor care conduc investigația.

4. Pretinsele victime ale torturii sau maltratării și reprezentanții lor legali vor fi informați despre și vor avea acces la orice audiere, precum și la toată informația relevantă pentru investigație și vor avea dreptul să prezinte alte probe.

5. (a) În cazurile în care procedurile de investigație stabilite sunt inadecvate datorită experienței insuficiente sau suspiciunii de parțialitate, sau datorită existenței aparente a unei posibilități de abuz, sau din alte motive temeinice, statul va asigura ca investigațiile să fie efectuate prin intermediul unei comisii independente de anchetă sau a unei proceduri similare. Membrii unei astfel de comisii vor fi aleși în baza imparțialității, competenței și independenței lor personale recunoscute. În special, ei vor fi independenți de făptuitorii bănuți și de instituțiile sau autoritățile pentru care ei lucrează. Comisia va avea competența să obțină toată informația necesară pentru anchetă și să efectueze ancheta așa cum este prevăzut de aceste principii.

(b) Un raport scris întocmit într-un termen rezonabil va include scopul anchetei, procedurile și metodele folosite pentru aprecierea probelor, precum și concluziile și recomandările bazate pe constatările de fapt și pe legislația aplicabilă. După definitivare, raportul va fi făcut public. De asemenea, el va descrie în detaliu evenimentele concrete care au fost constatate ca având loc și probele pe care aceste constatări s-au bazat, precum și lista numelor martorilor care au depus mărturii, cu excepția celor ale căror identitate nu a fost dezvăluită pentru a asigura protecția acestora. Statul, într-un termen rezonabil, va răspunde la raportul de investigație și, în caz că este necesar, va indica măsurile care urmează a fi luate în răspuns.

6. (a) Experții medicali implicați în investigația torturii sau a maltratării se vor comporta întotdeauna în conformitate cu standardele etice cele mai înalte și, în special, vor obține consimțământul după informare înainte de efectuarea oricărei examinări. Examinarea trebuie să fie conformă standardelor stabilite cu privire la practica medicală. În special, examinările vor fi efectuate în condiții de confidențialitate, sub controlul expertului medical și fără prezența agenților de securitate și a altor oficiali guvernamentali.

(b) Expertul medical va pregăti prompt un raport scris care va conține date corecte, care va include cel puțin următoarele:

(i) circumstanțele interviului: numele subiectului și numele și apartenența celor prezenți la examinare; timpul și data exacte; amplasarea, natura și adresa instituției (inclusiv, dacă este necesar, a camerei) unde se efectuează examinarea (de ex., centru de detenție, clinică sau casă); circumstanțele subiectului la momentul examinării (de ex., natura oricăror restrângeri la sosire sau pe parcursul examinării, prezența forțelor de securitate în timpul examinării, comportamentul celor care însoțesc deținutul sau amenințările față de persoana care efectuează examinarea); precum și alți factori relevanți;

(ii) istoria: expunerea detaliată a faptelor de către subiect, după cum el le-a declarat în timpul interviului, inclusiv pretensele metode de tortură sau maltratare, timpul la care tortura sau maltratarea se pretinde că a avut loc și toate plângerile cu privire la simptomele fizice și psihice;

(iii) examinarea fizică și psihică: expunerea tuturor constatărilor fizice și psihice după examinarea clinică, inclusiv testele diagnostice corespunzătoare și, unde este posibil, fotografiile colorate ale tuturor leziunilor;

(iv) opinia: interpretarea cu privire la relația probabilă dintre constatările fizice și psihice și posibila tortură sau maltratare. Va fi dată o recomandare pentru orice tratament medical și psihologic necesar și/sau examinări ulterioare;

(v) autorii: raportul va identifica în mod clar persoanele care au efectuat examinarea și va fi semnat.

(c) Raportul va fi confidențial și va fi comunicat subiectului sau reprezentantului numit al acestuia. Opiniile subiectului și ale reprezentantului acestuia despre procesul de examinare vor fi solicitate și înregistrate în raport. De asemenea, în caz de necesitate, el va fi prezentat în scris autorității responsabile de investigarea acuzației de tortură sau maltratare. Este responsabilitatea statului de a asigura că el este transmis în siguranță acestor persoane. Raportul nu va fi disponibil nici unei alte persoane, cu excepția consimțământului subiectului sau în urma autorizării unei instanțe competente să dispună o astfel de transmitere.” (a se vedea, spre exemplu, [http://www.unhchr.ch/huridocda/huridoca.nsf/\(Symbol\)/E.CN.4.RES.2001.62.En?Opendocument](http://www.unhchr.ch/huridocda/huridoca.nsf/(Symbol)/E.CN.4.RES.2001.62.En?Opendocument))

Bineînțeles că eu sunt de acord că autoritățile moldovenești nu s-au conformat cerințelor de mai sus și, astfel, ar trebui constatată o violare a elementului procedural al articolului 3.

În același timp, eu sunt categoric împotriva constatării unei violări materiale a articolului 3, deoarece acest lucru nu ar fi doar contrar circumstanțelor de fapt ale cauzei, dar ar fi contrar și bunului simț.

În această cauză, reclamantul pretinde că a fost supus torturii de către polițiștii moldoveni de două ori:

- la 10 mai 2001 și
- la 10 iulie 2002.

În plus, el se plânge, în temeiul articolului 13, de faptul că procuratura nu a examinat plângerile sale cu privire la pretinsa tortură (a se vedea pagina 4 a cererii reclamantului).

Guvernul a propus propria sa descriere a circumstanțelor de fapt ale cauzei, bazându-se pe o verificare oficială a acuzațiilor reclamantului, care diferă considerabil de descrierea dată de reclamant.

În ceea ce privește primul episod (10 mai 2001), reclamantul a susținut că el a fost bătut de polițiști și ca rezultat a suferit „...fractura a două coaste și a nasului, precum și rănirea capului său...” (a se vedea pagina 3 a cererii reclamantului).

Guvernul a susținut că reclamantul a suferit leziunile, deoarece în timp ce era transportat dintr-un sat la secția de poliție, el a încercat să scape de poliție, sărind dintr-o mașină care se deplasa și a suferit leziunile în urma impactului cu solul. În pofida acestui fapt, el a fost dus la secția de poliție. În aceeași zi, în timp ce se afla în custodie la secția de poliție, reclamantul a reușit să evadeze de la poliție.

În ceea ce privește cel de-al doilea episod (10 iulie 2002), reclamantul a susținut că el a fost bătut din nou de polițiști și, ca rezultat, ambele sale picioare, un deget și trei coaste au fost rupte (a se vedea pagina 3 și anexa 3 ale cererii reclamantului).

Guvernul a pretins că reclamantul a suferit leziunile nu din cauza torturii, ci deoarece atunci când el a fost prins în flagrant la locul săvârșirii infracțiunii, pentru a nu fi reținut, el a sărit de la etajul trei.

Astfel, acum noi ne confruntăm cu o situație în care există două versiuni diferite cu privire la fapte înaintate de reclamant și de Guvern. Sarcina Curții este de a determina care versiune este credibilă. Făcând acest exercițiu foarte delicat, concluziile hotărârii sunt bazate pe niște prezumții fundamentale greșite, care nu corespund nici măcar celei mai elementare analize.

În paragraful 50 este scris că „...nu au existat martori independenți care ar fi putut confirma că reclamantul a sărit din mașina...”. Eu consider că acest „argument” nu corespunde circumstanțelor cu privire la fapte, deoarece în mașină nu au fost prezenți „martori independenți” când reclamantul a fost transportat la secția de poliție. Astfel, ar fi contrar bunului simț să acuzi autoritățile moldovenești de omisiunea lor de a se baza pe „martori independenți”, care pur și simplu nu au existat.

Judecând astfel, eu, de asemenea, aș fi putut spune că „martori independenți” nu au fost prezenți nici când reclamantul pretinde că el a fost supus torturii. De ce în cazul polițiștilor acest argument este valabil, iar în cazul reclamantului nu?

În continuare, hotărârea specifică că „...constatările cu privire la fapte, făcute de procurori, au fost bazate în întregime pe versiunea polițiștilor care au fost acuzați de maltratare...”

Eu consider că acest argument este absolut inadmisibil, deoarece el, în mod clar, contravine principiului prezumției nevinovăției și denotă, într-un fel, o ignorare totală a standardelor Convenției, care în opinia mea, ar putea fi considerată un fel de parțialitate. Mai mult, în această cauză, nici un polițist nu a fost „acuzat” de maltratare. A spune că polițiștii au fost „acuzați de maltratare” ar contrazice circumstanțele de fapt ale cauzei. În opinia mea, judecătoria Curții Europene ar trebui să fie mai atenți în ceea ce privește cuvintele și formulele pe care ei le utilizează în hotărârile lor.

Ajungând la constatarea lor cu privire la o violare materială a articolului 3, majoritatea nu a atras atenția asupra faptului că reclamantul nu a adus nici un motiv de ce polițiștii au trebuit să aplice ilegal forța, riscând-și reputația lor profesională sau chiar libertatea. Aveau ei oare un motiv anume să urască anume această persoană atât de mult încât s-o bată? Ne-a dat oare reclamantul vreun motiv să credem că polițiștii aveau motive personale să-l bată? Răspunsul este – bineînțeles că nu! Și, deoarece reclamantul nu a prezentat nici un motiv pentru acuzațiile sale, nu este surprinzător faptul că nici hotărârea nu conține un răspuns la întrebările de mai sus.

Din materialele pe care noi le avem rezultă că la reținerea reclamantului au fost prezenți patru polițiști și doar doi din ei se pretinde că l-ar fi bătut pe reclamant. Ce motiv ar fi putut avea ceilalți doi polițiști să mintă? Eu am impresia că hotărârea, pur și simplu, se bazează pe o prezumție că toți polițiștii moldoveni aplică tortura împotriva tuturor cetățenilor moldoveni și în toate cazurile. Dacă eu am dreptate, eu regret o astfel de parțialitate împotriva poliției moldovenești. Polițiștii moldoveni îndeplinesc acest serviciu foarte greu la fel precum o fac și polițiștii albanezi, maltezi sau din Andora, încercând să protejeze societatea împotriva celor care încalcă legea și este absolut inechitabil și injust de a-i acuza de aplicarea torturii doar din simplu fapt că ei sunt polițiști. Bineînțeles, activitatea lor profesională nu atrage prea multă dragoste din partea celor de partea opusă a legii. Dar oare această „lipsă de dragoste” este un motiv suficient pentru prezumții nefondate? În opinia mea, răspunsul este de la sine evident.

Dacă eu greșesc și dacă motivul pentru prezumția de mai sus este diferit de o simplă parțialitate, aș dori să văd care este aceasta și, în special, motivele de ce polițiștii moldoveni au decis să aplice ilegal forța împotriva reclamantului. În absența vreunui motiv, eu mă tem că prezumția că declarațiile polițiștilor nu merită încrederea Curții, ar transmite semnale greșite lumii dinafară.

În ceea ce privește primul incident, în această cauză sunt polițiștii și reclamantul nostru. Nici un alt „martor independent” nu a fost prezent. Noi trebuie să facem alegerea noastră între versiunea cu privire la evenimente prezentată de poliție și versiunea cu privire la evenimente prezentată de

reclamant. Nu există o altă opțiune. Dacă cineva dorește atât de mult să substituie propriile constatări cu privire la fapte cu cele ale autorităților de urmărire penală naționale, trebuie s-o facă în mod profesional și având probe serioase.

Următorul așa-numit argument, folosit în hotărâre este că „investigațiile efectuate de autoritățile naționale se pare că au ... carențe” (a se vedea paragraful 52). Eu sunt de acord că investigațiile desfășurate de autorități în această cauză sunt departe de a fi ideale, iată de ce eu am decis să votez pentru o violare procedurală a articolului 3. Dar ce are acest fapt cu o „violare materială”? Carențele din investigații denotă faptul că investigația în această cauză nu a fost „efectivă”, ceea ce servește drept motiv pentru constatarea unei violări procedurale a articolului 3. Existența unor astfel de carențe nu poate dovedi în sine existența unei „fapte penale”. Îmi pare foarte rău că a trebuit să menționez acest fapt de la sine evident, care trebuia să fie luat în considerație de majoritate în considerațiunile ei.

Mai mult, evenimentul – fie tortura, fie săritura din mașină – a avut loc la 10 mai 2001, însă reclamantul nu a raportat-o înainte de a doua sa reținere, adică la 30 septembrie 2002, cu mai mult de un an – 14 luni – mai târziu. Bineînțeles, din cauza factorului de timp a fost practic imposibil de a reconstitui ce s-a întâmplat cu mai mult de un an înainte.

Dacă reclamantul ar fi fost torturat, eu cred că el ar fi anunțat despre acest lucru nu în septembrie 2002, ci în mai 2001, când se pretinde că evenimentul ar fi avut loc. El ar fi putut depune o cerere oficială de investigație fie personal, fie prin poștă. El ar fi putut folosi asistența unui avocat. Însă el nu a făcut acest lucru; el nu a depus nici o plângere la autoritățile moldovenești. În hotărâre, acestui fapt nu i s-a acordat nici o atenție. În opinia mea, întârzierea acestei cereri de investigație este ceea ce a făcut investigația inefectivă. Dacă reclamantul ar fi depus cererea sa în mai 2001, și nu în iulie 2002 și dacă atunci autoritățile moldovenești nu ar fi efectuat o investigație corespunzătoare, eu aș fi acceptat argumentul că „investigațiile efectuate de autoritățile naționale se pare că au avut ... carențe” ca un motiv pentru tragerea concluziilor cu privire la o lipsă de dorință de a investiga accidentul. Însă în condițiile în care reclamantul nu declară autorităților pretinsa tortură, într-un timp corespunzător, eu consider greșit de a începe diferite speculații cu privire la această chestiune.

În paragraful 53 al hotărârii, este prevăzut că „se pare că autoritățile naționale nu au luat în considerație natura leziunilor reclamantului...”. Îmi pare foarte rău să spun că eu nu sunt de acord. Dacă un cititor obiectiv și imparțial ar compara leziunile găsite pe corpul reclamantului cu pretențiile reclamantului, atunci acest cititor obiectiv și imparțial va descoperi că reclamantul a pretins că două din coastele sale și nasul său au fost rupte, în timp ce în raportul medical nu poate fi găsită nici o mențiune cu privire la vreo fractură. Acest fapt denotă lipsă de sinceritate din partea reclamantului, la care majoritatea nu a atras nici o atenție.

Calificarea leziunilor corporale, la fel ca și determinarea posibilelor cauze ale acestor, necesită cunoștințe speciale medico-legale. Dacă majoritatea a avut dubii cu privire la originea leziunilor, nu există o altă cale decât de a pune o întrebare directă experților legiști dacă aceste leziuni ar fi putut sau nu să fi fost produse într-o circumstanță sau alta. Nefiind experți legiști, noi nu suntem în drept să facem concluzii care depășesc cunoștințele noastre profesionale.

În ceea ce privește evenimentele din 10 iulie 2002, eu sunt de acord cu constatarea că nu a avut loc o violare materială a articolului 3.

Merită a fi menționat că reclamantul a ascuns de Curte faptul că el a sărit de la etajul trei atunci când poliția a încercat să-l rețină în flagrant, pretinzând din nou că el a fost torturat, bătut, iar ca rezultat al acestei acțiuni picioarele sale, coastele și un deget au fost rupte. Cu părere de bine, faptul săriturii sale de la fereastra etajului trei a fost confirmat chiar de „martori independenți” – victima furtului comis de reclamant și vecinii acesteia.

Mai mult, atunci când a fost audiat, un medic de la serviciul de urgență a declarat că reclamantul i-a spus că el a căzut de la etajul trei.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 3129/D „toate leziunile ... puteau fi cauzate prin cădere de la etajul trei, dacă corpul [reclamantului] s-ar fi lovit de obiecte tari...”.

Eu menționez faptele de mai sus pentru a arăta că încrederea în declarațiile reclamantului, în ceea ce privește cel de-al doilea episod, a fost atât de mică, încât să justifice constatarea că „...nu a fost stabilit dincolo de un dubiu rezonabil că leziunile reclamantului au fost rezultatul unei maltratări...” (a se vedea paragraful 63).

Astfel, se poate spune că, în ceea ce privește acest episod, Curtea a acceptat versiunea evenimentelor prezentată de Guvern și nu versiunea evenimentelor prezentată de reclamant. Hotărând în acest fel, în opinia mea, Curtea a recunoscut indirect că reclamantul a încercat s-o inducă în eroare, deoarece, într-adevăr, altfel Curtea ar fi acceptat poziția reclamantului.

Dacă această logică este corectă, pentru mine nu este clar de ce în această cauză majoritatea a preferat să nu aibă încredere în versiunea Guvernului cu privire la evenimente în ceea ce privește primul episod.

În opinia mea, faptul că reclamantul:

- nu a prezentat o informație foarte corectă despre natura leziunilor suportate în rezultatul evenimentelor din 10 mai 2001,
- nu a depus o plângere la autoritățile moldovenești cu privire la evenimentele din 10 mai 2001 într-un termen rezonabil,
- a depus plângerea sa cu privire la evenimentele din 10 mai 2001 abia în septembrie 2002, adică la două luni după ce a fost reținut, și
- a ascuns faptul că a sărit de la etajul trei și a atribuit toate leziunile suportate de el polițiștilor, în mod clar, denotă rea-credința sa și fac declarațiile sale – cu privire la evenimentele din 10 mai 2001 – necredibile.

Drept urmare, declarațiile sale nu pot fi considerate ca probe temeinice și, astfel, concluzia trebuia să fie similară cu cea formulată în paragraful 63.

Prin urmare, eu nu pot să accept faptul că aplicarea ilegală a forței față de reclamant a fost stabilit dincolo de un dubiu rezonabil și, astfel, în opinia mea, nu a avut loc o violare materială a articolului 3 și în ceea ce privește primul episod.

Mai am încă un dubiu în privința acestei duble calificări a aceleiași situații.

În punctul 3 al dispozitivului se propune constatarea unei violări a articolului 3 datorită „...omisiunii de a efectua o investigație efectivă a plângerilor reclamantului cu privire la maltratarea sa de către poliție la 10 mai 2001.”.

În punctul 5 se propune constatarea a încă unei violări a articolului 3 în ceea ce privește „omisiunea de a efectua o investigație efectivă a plângerilor reclamantului cu privire la maltratarea sa de către poliție la 10-11 iulie 2002.”. Eu sunt de acord cu aceste două constatări. Însă, ulterior se propune constatarea unei violări a articolului 13 în ceea ce privește lipsa recursurilor efective cu privire la maltratarea deplânsă.

Aici eu aș nota că în plângerea sa reclamantul s-a bazat, în temeiul articolului 13 al Convenției, pe omisiunea procurorului de a investiga în mod corespunzător plângerea sa penală, și nu pe pretinsa lipsă de a înainta o acțiune civilă împotriva polițiștilor, care după cum este spus în hotărâre, constituie o violare.

După cum înțeleg eu, noi trebuie să examinăm pretenția reclamantului așa cum el a prezentat-o. Astfel, eu consider că este greșit de a da această dublă calificare. Urmărirea penală, în principiu, constituie un recurs efectiv pentru cazurile de pretinsă tortură. Acest lucru reprezintă un fapt general recunoscut și iată de ce, înainte de a accepta o pretenție, noi cerem reclamantilor să epuizeze această cale de recurs. Altfel, dacă o urmărire penală nu constituie un recurs efectiv, este posibilă doar o concluzie – nu este nevoie de a epuiza recursurile care nu sunt efective. Ar fi absolut greșit de a avea o astfel de abordare și de a spune că în cauzele de pretinsă tortură un reclamant nu ar trebui să depună o plângere penală, deoarece urmărirea penală nu poate fi considerată un recurs efectiv.

In fine, deoarece nu a fost constatată o violare a articolului 3, prejudiciul moral acordat nu ar trebui să fie mai mare de EUR 4-500.

O altă dificultate pentru mine este să accept onorariul avocatului, care este în mod clar exagerat.

Cererea în această cauză a fost depusă de reclamant în 2002, când el a prezentat Curții practic toate documentele necesare.

Avocatul din această cauză a început să reprezinte interesele reclamantului abia în 2005. Astfel, avocatul din această cauză a lucrat aproximativ doar un an. Percepția mea este că procedurile în fața Curții Europene a Drepturilor Omului nu sunt ca Jocurile Olimpice, despre care se

spune că „cel mai important lucru la Jocurile Olimpice este să participi și nu să învingi”. Eu nu accept că simpla participare a unui avocat poate vreodată să fie considerată ca o justificare suficientă pentru acordarea unor sume de bani considerabile. Mai mult, în alte cauze cu privire la articolul 3 împotriva Republicii Moldova, Curtea a acordat onorarii ale avocaților în sume mult mai rezonabile, spre exemplu, în cauza *Corsacov* – EUR 1,000, în cauza *Holomiov* – EUR 800. Nu mai trebuie să spun faptul că în ambele aceste cauze reclamantii au fost reprezentați de avocații lor pe întreg parcursul procedurilor.

Deoarece, în opinia mea, în această cauză avocatul nu a făcut practic nimic, fiindcă o mare parte a lucrului a fost făcută de reclamant, onorariile avocatului nu ar fi trebuit să fie mai mari de EUR 600 – 700.

Acestea sunt chestiunile principale cu privire la care eu nu sunt de acord cu majoritatea în această cauză.